

Sample Translation

Der Mann, der durch das Jahrhundert fiel

by Moritz Rinke

novel

© by Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH & Co. KG

Publication: February 2010 (hardcover) / August 2011 (paperback)

470 pages

Foreign rights with:

Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH & Co. KG

Contact: Aleksandra Eraković

aerakovic@kiwi-verlag.de

4. Ohlrogge a Don Camillo-klubban

Peter Ohlrogge csak akkor ment a kuplerájba, ha Worpswede-ben esett az eső. Ilyenkor magára terítette méreates csuklyával ellátott esőköpenyét, biciklire kapott és a Worpswede határa mögött elterülő Viehlandról egyenesen a Weyerberghez kerekedett. Ott aztán hozzálakatolta a járgányt egy fához, biztos ami biztos alapon magához vette a pumpát a vázra erősített tartóból, majd hatalmas békához hasonlatosan, mely megjelenést a sötétzöld esőkabát kölcsönözte neki, leballagott a Weyerberg másik oldalán a Barkenhoff mögötti bordélyházba. Régebben a Barkenhoff helyén egy parasztember borissza özevegének udvarháza volt, de aztán jött Heinrich Vogeler, Ohlrogge példaképe, és a tehénistállókból és disznóólakból csudaszép villát varázsolt fehérén ragyogó lépcsősorral, fejedelmi terrasszal és az oromzat alatt gyakran üldögélő Rilkével.

Egyszóval megint zuhogott az eső Worpswede-ben, és Ohlrogge ezt ismét isteni jelként értelmezve felkerekedett, hogy az estét kurvák társaságában töltsse.

Hányszor sétált már át azelőtt a Barkenhoffon, hányszor üldögélt híres művészekhez hasonlóan a teraszán, arról álmodozva, hogy ő lesz az új Heinrich Vogeler, a nagynevű művész, a mesekirály, amolyan ideális ember! Még hasonlított is Vogelere: a finom, sápadt arc, a hegyes orr, a keskeny, némileg szomorkás száj, a távolba révedő tekintet. Mi mindent össze nem ábrándozott Ohlrogge: munkát, kiteljesedést, hírnevet, a világ jobbá tételét, azt, hogy ő lesz az új generáció vezetője, fiatal feleséget, akivel majd egy világos teraszon fog csücsülni, egyszóval mindazt, amit teljesen jogosan elvárt az élettől.

Megnyomta a Don Camillo klub csengőjét.

Martha nyitott ajtót, a ház felszolgálónője. Elvette Ohlroggétól a pumpát, a fején át lehúzta róla az esőkabátot, majd csepegtetés céljából felakasztotta egy fogasra. Ezután hozott egy törölközőt, és megdörzsölte Ohlrogge ős fűrtjeit, melyek közül néhány a kapucni ellenére is átnedvesedett.

– Fáradj beljebb. Ma megint itt vannak a Parkinsonék – mondta Martha.

– Ilyen korán? – csodálkozott Ohlrogge. A klub nyolckor nyitott, most pedig még csak öt perccel múlt nyolc.

A Parkinsonék többnyire csoportosan látogatták a klubot. Előfordult, hogy tízen is eljöttek, és lefoglalták maguknak az összes lányt, mindenféle előzetes szemrevételezés nélkül. A Parkinsonék az osterholzi idegklinikáról érkeztek, ahol olyan gyógyszert kaptak, ami a betegek agyában valami ingerületátvivő anyag segítségével megakadályozta a remegést, a merevséget és a mozgás lelassulását. Az ördögi az volt az egészben, hogy a hatóanyag ugyan kiválóan alkalmas volt a Parkinson-kór leküzdésére, és sikeresen áttörte az agyat körülvevő védőfalat, ám olyan nem várt mellékhatásai voltak, mint a játékfüggőség, a vásárlási mánia, elsősorban pedig az erotika- és szexfüggőség. Más, gyengébb készítmények például nadragulyából, beléndekből, vérehulló fecskefűből, vasból, cinből vagy ólomból mit sem használtak az osterholzi csoportnak. Végül elkerülhetetlen volt a döntés az említett függőséggel kombinált viszonylagos mozgékonyosság, valamint az élesebb, egészséges érzékekkel járó reszketeg benuultság között.

Ohlrogge a pultnál ült, várva a kelet-európai és dél-amerikai lányokra. Belenyúlt a zsebébe és forró vizet rendelt Marthától. Csaknem kizárólag édeskömény-teát ivott, hogy megelőzze gyakorta fellépő kínzó szorulását. Általában magánál hordott néhány filtert az esőköpeny alatti zakója zsebében, ahol alkalmyszerűen aszalt sárgabarackot, szilvát és fügét is tárolt, amennyiben az egész estét a Don Camillo klubban szándékozott tölteni.

Már majdnem kilenc óra volt. Martha a távkapcsolót nyomogatva igyekezett beállítani a bárpult fölötti apró képernyőn futó pornófilmet. Ohlrogge beleeresztette a filtert a csészébe, és várt, hogy a Parkinsonék végezzenek. Közben saját betegségeibe merült: a múltdarabkába. Van olyan ember, aki úgy függ a múltdarabkától, mint a kábítószeres a tűjétől?

1967 nyara, közvetlenül Ohlrogge elhagyása után (a párbaj)

Egyszerűen hívatlanul beállít Paul Kück egyik kerti partijára, és egy fekete kofferban magával visz két 45-ös Napoleon Le Page előltöltős pisztolyt, az egyik jobb-, a másik balkezeseknek, precíziós golyókkal.

Rögtön meglátja az új barátot, aki Johanna mellett ül a kerti asztalnál, és mintegy magától értetődően öleli át a lány vállát. Egyszer még végig is simít a haján, gyengéden hátrafelé húzza, majd Johanna arcához hajolva megcsókolja az enyhén nyitott ajkakát, miközben a másik kezét a lány ölébe helyezi. A jobb kéz az, tehát jobb kézzel fog lőni, gondolja Ohlrogge, és dübörgő, sikoltozó szívébe örök időkre belevésődik a jelenet. Elindul az asztal felé. Kinyitja az aprócska koffert. Belenyúl a fekete bársonybélésbe, és kiveszi az apja által hosszú éveken át dédelgetett fegyvereket, az örökségét, amivel eddig még sose tudott mit kezdeni. A jobbkezes pisztolyt belenyomja Johanna új barátjának jobb kezébe. Ő maga ballal fog lőni, mivelhogy balkezes, mint a legtöbb ember, akit csodál (ennek utánanézett): Muhammad Ali, Mozart, Bob Dylan, Rachmanyinov, Caspar David Friedrich, az orléans-i szűz, Picasso. Lemér a kertben 25 lábnyi távolságot, amelyet mérhetetlen izgatottságában meglehetősen imbolyogva tesz meg. Ezt a 25 láb dolgot egyébként régi párbajok leírásából vette.

Az a néhány brémai vendég, aki még nem ismeri őt, megszakítva a beszélgetést valami happeningre vár, amilyen happeningekre gyakran kerül sor a worpswede-i művészbulikon. Azok, akik ismerik és tudják, hogy Johanna szerelmes lett, félig meghatva, félig megmerevedve állnak az érzelmek eme viharában, amelyben a fiatal nőnek illene meggondolnia magát és visszatérnie régi szerelméhez.

– Lőj! – kiáltja Ohlrogge a másik férfinak, és még egyszer megigazítja a pisztolyt, mert az istennek se akar rendesen állni a nedves tenyerében. – Na, lőj már!

A happening brémai nézői bátorítóan tapsolnak, de az új barát zavartan pillant Johannára.

– Ez valami performansz? Ki ez? – kérdezi sápadtan.

– A volt barátom – mondja Johanna, miközben meredten bámulja korábbi szerelmét, aki ebben a pillanatban bejelenti, hogy háromig számol, azután tüzelni fog.

Az új barát ahelyett, hogy összebarátkozna a Napoleon Le Page pisztollyal, afelől érdeklődik Johannától, hogy miért nem ejtett soha egyetlen szót sem volt barátokról. – Melyik volt barátod? – kérdezi.

Ohlrogge időközben eljutott háromig, és csak most tűnik fel neki, hogy a másik nem is tudja, ki a kihívója! És hogy Johanna számára láthatóan már nem is létezik a régi szerelem! Ráadásul az is gyorsan nyilvánvalóvá válik, hogy ellenfele nem reagál a lövést illető felszólításra, éppen ellenkezőleg: szemtelenül nyugodtan gyűjt információkat Johannától, mintha nem is számolna vele, hogy a következő pillanatban meghalhat. Ohlrogge felemeli a fegyvert és céloz.

Lövés dörren. Először egy kattanás, Ohlrogge karjának félreacsapódása, aztán a durranás. Még látja, amint Paul Kück lassan leereszti a flintáját, aztán a vér, a lyuk, a most tudatosuló, szakító fájdalom, a légszomj.

Ohlrogge elhagyja a kertet és a közönségét. A rendőrség a helység határában fekvő apró házáig követi a vércsíkot, amit maga után húz.

6. Ohlrogge a Don Camillo klubban (II)

Peter Ohlrogge a bárpultnál ült és arra várt, hogy a Parkinsonék végre elhagyják a Don Camillo Klub szobáit, és legalább az egyik kurva felszabaduljon.

– Basszus, Martha, ez nem lehet igaz! Nem tudsz utána nézni, mi van? – kérdezte, miközben az ujját az órája számlapjára helyezte, jelezvén, hogy már tizenegy óra tíz perc van.

– Nem tehetek semmit - válaszolta Martha, és a videólejátszó távirányítóját nyomogatta. – Ha fizetnek, addig maradnak, amíg akarnak. Úgyse bírják örökké. Kérsz még forró vizet?

– Igen, de talán értesíteni kéne az osterholzi klinikát. Előfordulhat, hogy pusztán orvosi szempontokat figyelembe véve...

– Mi diszkrét klub vagyunk, a festőiskolát se hívjuk fel, hogy elmeséljük, ki ül itt.

Martha egyszer látta Ohlroggét a folyó melletti mezőn, amint festőórát tartott egy csoportnak. Akvarell tájképek.

– Jól van, na. Csak örülnék, ha mellettem is ülne végre egy nő – most már Ohlrogge is a pornófilm távirányítóját nyomogatta, de a képernyő csak vibrált. Egy pillanatra látta egy nőnek a mellét, aki voltaképp takarítani jött a férfihoz, aztán megint eltűnt a kép.

– Lassan akár másik filmet is beszerezhetnének. Ha a videó működik, mindig ez a takarítás sztori van. Biztos vannak fantáziadúsabb történetek is – mondta Ohlrogge.

Megette az egyik fűgójét, további édeskömény-filtert eresztett a csészébe, és újfent belemerült a múltdarabkáiba.

1967, késő nyár, trágyaroham (második ámokfutás)

A meglőtt karját még nemigen tudja kinyújtani, amikor Schröter asszony, a galéria tulajdonosnője felhívja és megkérdezi, tud-e újra festeni. Az esküvőt csak mellékesen említi. Schröter asszony éppen indulna, délelőtt volt a hivatali esküvő, most délután kezdődik a nagy lagzi. Azt nem mondja, milyen esküvőről van szó, de hirtelen elhallgat, mintha a számára is éppen nyilvánvalóvá váló meggondolatlansága villámként csapott volna belé. A szív elkezd dübörögni és sikoltozni, elgyengülés. Nem tépelődik sokáig. Már napok óta idegesíti a reggeltől estig trágyázó parasztok szaga. Mintegy transzban teszi meg az utat a Wellbrock-udvarig, ahol már vacsoráznak. Felül a trágyahordóval megrakott traktorra. Igazi hígtrágyakocsi beépített pumpás szerkezettel, amely a trágya szétspriccelésére szolgál, mint a tűzoltóknál a kézi oltófecskendő.

Worpswede-be hajt, bekanyarodik a Teufelsmoordammra és csak Kückék kertje előtt közvetlenül áll meg.

Johanna lagzija egy csomó vendégből és ételből, a Wellbrockék trágyája pedig húgyból, szarból, szalmából meg némi vízből áll. Ohlrogge leteker a fecskendőt a hígtrágyakocsiról, elégszer figyelte már meg ezt a műveletet, amikor kicsiny házában ülve órákig bámulta a trágyázó parasztokat.

Akárcsak a néhány héttel ezelőtti párbajnál, Johanna apja most is hátul, a kertben áll, Luther szobra előtt, és merev tekintettel figyeli őt, mintha az utolsó pillanatban még a tekintetével akarná lelőni, ha már éppen nincs nála a flintája.

Ohlrogge közvetlenül az atyára és a lagzi vendégeire irányítja a trágyatömlőt, a menyasszony Johannára, a vőlegény Ulrich Wendlandra, a teljes rokonságra és fél Worpswede-re, beleértve Schröter asszonyt és olyan alakok történelmi szobrait, mint Bismarck, Rilke, Ringo Starr és Schliemann. Vagy tíz másodpercig áll rezzenetlenül a társasággal szemben, mint a Volt egyszer egy vadnyugat jelenetében Charles Bronson és Henry Fonda, csak a szájharmonika hiányzik. Aztán megnyitja a csapot és ezúttal két kézzel tartva a fegyverét, két perc alatt 2.000 liter trágyát lő ki nyolc pascal nyomással. Dolga végeztével átállítja a szerkezetet automata spriccelésre, és gyalog hagyja el a helyszínt, miközben a maradék 500 liter gané mintegy 25 méteres szélességben, durva cseppekben hullik alá.

Jön az ősz (féltekenységről, megaláztatásról, betegségről)

Két hónappal a szakítás és tíz nappal a trágyaakció után Ohlrogge levelet kap, hogy menjen el a képeiért a galériába, ugyanis változott a program, mostantól az ÚJ KOR SZELLEMI ÁRAMLATAI dívnak. Az örült trágyaperformansz után minden ajtó megnyílhatott volna bármely művész előtt, és akár a legújabb áramlatok képviselőjének is tarthatták volna, de Worpswede lakossága elfordult Ohlroggétól. Rádásul

megérkeznek az első feljelentések a következő témakörökben: mezőgazdasági járművek lopása, vandalizmus, idegen tulajdon beszennyezése, a trágyarendelet megszegése, különböző kártérítési igények, még a Wellbrock háztól is; Ohlroggenak eddig fogalma sem volt róla, hogy a szarnak, amennyiben jogi kázus tárgyává válik, ilyen magas az ára. Három héttel később meglátja Schröternél az új kiállítás plakátját: „Nyúlombok a félelem korában”. Hazamegy, megvárja az esőt és felveszi a méretes csuklyával ellátott sötétzöld esőköpenyt. Visszahajt Worpswede-be, és Schröter asszony mellett elhaladva, hatalmas békaként bebattyog a kiállításra.

Itt van tehát az ünnepezt művész, aki a nyúlombokra támadó, veszélyes hajcsavaróival, főzőkanalaival és botturmixaival az új, antikapitalista áramlatokat szolgálja, mókásan vádolva a világot, és aki mégis finom diplomáciai érzékkel mozog a művészkolóniában. Nem csupán beköltözik a Kück-villába, zavartalanul lefekszik a ház lányával, teherbe ejti, sőt, el is veszi, de most még a nyúlomberei elfoglalják azon falakat is, amelyeken eddig Peter Ohlrogge örökzöld mennyei képei lógtak!

Az előtérben a Hammei Hírek kiállítási kritikája van kifüggesztve:

Az emberben óhatatlanul Goya "Ha az értelem alszik, előjönnek a szörnyek" című festménye merül fel. Ulrich Wendland is azt ábrázolja, ami nyugtalanítja, amitől fél, amit ábrándjaiban lát. Wendland a modern idők Goyája...

Ohlrogge nem olvas tovább, dühében csaknem leszaggatja magáról a békaöltözetet. Micsoda arcátlanság Wendlandot Goyához hasonlítani, gondolja, micsoda undorító superlatívusz! "Az emberben óhatatlanul Goya festménye merül fel", ki az az "ember"? Mindenki?! Most mindenkinek óhatatlanul fel kell idéznie magában a "Ha az értelem alszik, előjönnek a szörnyek" című képet, vagy egyesek beérik ennél kevesebbrel is? Nem hiányzik sok hozzá, hogy Ohlrogge valóban Schröter asszony fejéhez vágja ezeket a kérdéseket.

Amikor aztán az említett hölgy éppen beszélgetni kezd egy Wendland-ügyféllel, Ohlrogge kivárja a megfelelő pillanatot, és leköpi a modern idők Goyáját. Belső kényszerűségből köp, dühből, gyűlöletből, megvetésből, és a mértéktelen világ iránti undorból, amely a rivaldafényben állókat isteníti, azokat pedig, akik egykor léteztek, és akiket szerettek, egyszerűen elfelejti, eldobja, kitalja a világból, mint valami régi ágyat. Ohlrogge az életéért köp.